

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2002-2003

18 maart 2003

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR BUITENLANDSE EN EUROPESE AANGELEGENHEDEN

Vraag om uitleg van de heer Luk Van Nieuwenhuysen tot de heer Jaak Gabriels, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Buitenlandse Handel en Huisvesting, over de klachten van Unizo over de onvoldoende hulp bij export door Vlaamse KMO's

Vraag om uitleg van de heer Luk Van Nieuwenhuysen tot de heer Jaak Gabriels, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Buitenlandse Handel en Huisvesting, over de mogelijkheden om vanuit Vlaanderen in te spelen op projecten gefinancierd door internationale financiële instellingen

Vraag om uitleg van mevrouw Isabel Vertriest tot de heer Jaak Gabriels, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Buitenlandse Handel en Huisvesting, over Slowakije en Roma-zigeuners

Vraag om uitleg van de heer Luk Van Nieuwenhuysen tot de heer Jaak Gabriels, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Buitenlandse Handel en Huisvesting, over de problematiek van de gezamenlijke zendingen onder het voorzitterschap van de erevoorzitter van het Agentschap voor de Buitenlandse Handel

Vraag om uitleg van de heer Eloi Glorieux tot de heer Jaak Gabriels, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Buitenlandse Handel en Huisvesting, over het rapport van de Wereldbank inzake Palestina

Commissie voor Buitenlandse en Europese Aangelegenheden

Dinsdag 18 maart 2003

VOORZITTER : De heer Luc Van den Brande

– *De vraag om uitleg wordt gehouden om 14.33 uur.*

Vraag om uitleg van de heer Luk Van Nieuwenhuysen tot de heer Jaak Gabriels, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Buitenlandse Handel en Huisvesting, over de klachten van Unizo over de onvoldoende hulp bij export door Vlaamse KMO's

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Van Nieuwenhuysen tot de heer Gabriels, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Buitenlandse Handel en Huisvesting, over de klachten van Unizo over de onvoldoende hulp bij export door Vlaamse KMO's.

De heer Van Nieuwenhuysen heeft het woord.

De heer Luk Van Nieuwenhuysen : Mijnheer de voorzitter, begin 2003 heeft Unizo zich beklagd over de wijze waarop KMO's in Vlaanderen worden geholpen bij hun pogingen om zich op de exportmarkt te begeven.

Unizo vindt dat KMO's onvoldoende hulp krijgen. Op het eerste zicht kan dit verwonderlijk lijken, want een aantal vertegenwoordigers van de Unizo maken deel uit van de raad van bestuur van Export Vlaanderen. Deze vertegenwoordiging biedt Unizo de kans om het beleid van deze instelling mee te bepalen.

Bij nader inzien is dit evenwel niet zo verwonderlijk. De kritiek van Unizo beperkt zich immers niet tot de werking van Export Vlaanderen : Unizo is van mening dat de drie federale instellingen die zich met de export bezighouden, namelijk Finexpo, de Nationale Delcredere dienst en de BMI, best zouden worden samengevoegd.

Mijnheer de minister, het samenvoegen van deze diensten behoort uiteraard niet tot uw bevoegdheden, maar u hebt twee vertegenwoordigers in de raad van bestuur van de Nationale Delcredere dienst. Het dossier van de wapenleveringen aan Nepal heeft aangetoond hoe licht deze vertegenwoordigers op de besluitvorming wegen. Ik weet niet of Vlaanderen in de raden van bestuur van de andere twee instellingen wordt vertegenwoordigd. Indien er een Vlaamse vertegenwoordiging is, zal die allicht niet sterk genoeg zijn om de door Unizo gewenste samenvoeging door te voeren.

Ik vind het nog steeds jammer dat deze instellingen tijdens de hervorming van de bevoegdheden inzake de buitenlandse handel buiten schot zijn gebleven. Bent u van mening dat een regionalisering van deze instellingen een efficiënter werking mogelijk zou maken ? Zult u, voor of na de komende federale verkiezingen, nog pogingen ondernemen om tot een regionalisering te komen ?

De kritiek van Unizo beperkt zich niet tot het institutioneel kader, Unizo neemt tevens het Vlaams beleid op de korrel, want ze vreest dat het inbedden van de FIT in de administratie de afstand tot het bedrijfsleven zal vergroten. Dit onderwerp is hier in het kader van de vragen om uitleg over de evaluatie van het topmanagement van Export Vlaanderen overigens al aan bod gekomen. Deze vraag om uitleg was toen evenwel reeds ingediend.

Tijdens de discussie die we hierover in februari 2003 hebben gevoerd, heeft de minister de omvorming van een EVA-structuur tot een IVA-structuur bevestigd. De huidige raad van bestuur van Export Vlaanderen zou worden ontbonden. Een adviesraad zou de betrokkenheid van de verschillende betrokkenen moeten waarborgen. Ik vrees evenwel dat de impact van een adviesraad niet dezelfde is als de impact van een raad van bestuur. Ik neem aan dat dit in de bedoelingen van de minister past.

Van Nieuwenhuysen

Unizo heeft vastgesteld dat het aantal exporterende KMO's een belangrijke daling heeft gekend. Op vijf jaar tijd zou het aantal exporterende KMO's met 5.655 eenheden zijn gedaald. Mijns inziens betreft het hier een gevaarlijke tendens. Ik veronderstel dat iedereen beseft hoe belangrijk het aandeel van de KMO's in de Vlaamse exportactiviteiten steeds is geweest. Bovendien beschikken de grote bedrijven meestal over voldoende knowhow in eigen rangen om minder vaak een beroep te moeten doen op de diensten van instellingen als Export Vlaanderen.

Mijnheer de minister, beschikt u over gegevens die deze bewering van Unizo kunnen bevestigen of tegenspreken? Indien uit deze gegevens blijkt dat de bewering van Unizo klopt, moeten we nagaan waaraan die achteruitgang precies te wijten is. Het gaat hier alleszins om intrigerende cijfers die niet zomaar kunnen worden weggewuifd.

Ik vraag me af of we niet meer aandacht moeten schenken aan de instellingen die bij uitstek de contacten met de KMO's handhaven, namelijk de provinciale kantoren van Export Vlaanderen. Ik heb deze vraag om uitleg op 30 januari 2003 ingediend. Ondertussen heb ik uw antwoord op een schriftelijke vraag over het onderbrengen van deze provinciale kantoren in het Huis van de Vlaamse Economie ontvangen. In dit antwoord bevestigt u dat de provinciale kantoren in het Huis van de Vlaamse Economie zullen worden geïntegreerd. Dit betekent dat ze aan de werking van Export Vlaanderen en, in een later stadium, van de FIT zullen worden onttrokken.

Ik betwijfel of dit een goede zaak is. De provinciale kantoren zijn tot nu toe de ogen, de oren en de mond waarmee Export Vlaanderen communiceert met het Vlaams bedrijfsleven, en in het bijzonder met de KMO's die aan export doen of willen doen. In de toekomst zal die communicatie moeten worden geregeld door middel van allerlei afspraken, die zullen worden vastgelegd in een beheersovereenkomst. De regionale exportadviseurs zullen rechtstreeks ressorteren onder de manager van het Huis van de Vlaamse Economie, en dus niet onder die van Export Vlaanderen. Dat zal in goede banen moeten worden geleid met operationele afspraken tussen de bevoegde ministers en de managers van de FIT en van het Huis van de Vlaamse Economie. Op dit moment berusten de twee bevoegdheden bij één minister, maar niets zegt dat het in de toekomst zo blijft.

Mijnheer de minister, er is niet veel doorzicht nodig om te voorspellen dat dit niet goed zal werken. Bovendien was er op 19 februari laatstleden nog een dienstorder van Export Vlaanderen waarin, ingevolge de verruiming van het takenpakket van de exportcentra, kandidaten worden gevraagd voor de functies van exportadviseur en administratief medewerker, zonder dat er allusie wordt gemaakt op het feit dat die niet langer onder Export Vlaanderen of onder de FIT zullen vallen, maar onder het Huis van de Vlaamse Economie.

Het is u uiteindelijk toch gelukt een deel van de bevoegdheid Buitenlandse Handel onder Economie onder te brengen. Daardoor verbreekt u echter ook de eenheid. Voor mij is het geen punt van geloof of Buitenlandse Handel nu onder het buitenlands beleid valt dan wel onder het economisch beleid, al geef ik wel de voorkeur aan het eerste. Een deel hier en een deel daar lijkt me echter helemaal niet goed.

De voorzitter : Minister Gabriels heeft het woord.

Minister Jaak Gabriels : Mijnheer de voorzitter, collega's, ik begrijp deze discussie soms niet goed. Het lijkt wel een discussie over het geslacht der engelen, want u stelt voortdurend dezelfde vragen, terwijl er reeds een uitvoerig debat over is gevoerd. We hebben besloten dit met het oog op het beter bestuurlijk beleid in zijn geheel onder te brengen bij het buitenlands beleid, maar nu blaast u weer warm en koud tegelijk. We hebben nochtans al op vraag van leden van deze commissie duidelijkheid verschaft, maar blijkbaar is dat niet genoeg om de gemoederen te bedaren.

Ik wil even terugkomen op de gegevens die u aanhaalt uit de publicatie van Unizo en de studie over KMO's en internationaal ondernemen. Export Vlaanderen heeft na die publicatie bij de Nationale Bank de gegevens opgevraagd waarop de publicatie van Unizo is gebaseerd. Na een korte analyse hebben we het volgende kunnen vaststellen.

In Vlaanderen waren er in 1995 21.808 exporterende bedrijven. In 1996 kwamen er 556 bij; in 1997 waren er 423 minder, in 1998 4.312 minder, in 1999 83 minder, in 2000 666 meer, en in 2001 367 meer. De conclusie van Unizo was dat er in de periode van 1995 tot 2000 maar liefst 3.596 exporterende bedrijven minder waren. Wat extra opviel, was een enorme terugval in 1998 met 4.312.

Eenvoudige navraag bij de Nationale Bank leerde dat deze achteruitgang geheel te wijten is aan het verhogen van de aangiftedrempel in 1998. Sinds

Gabriels

1998 moeten minder bedrijven bij de Nationale Bank aangifte doen, met de bedoeling eenmalig de toevallige exportvolumes uit de statistieken te weren en alleen nog echte exporterende bedrijven op te nemen. De daling betreft dus enkel bedrijven die hun export bij de Nationale Bank aangeven, niet het totaal van de exporterende bedrijven. Nochtans dekken de statistieken van de Nationale Bank meer dan 99 percent van de uitvoerwaarde.

Sinds die correctie in 1998 is het aantal echte exporterende bedrijven gestegen met 950.

In de analyse van Unizo wordt gesteld dat – ik citeer – : ‘deze daling van het aantal bedrijven vooral is toe te schrijven aan de daling van het aantal exporterende kleine bedrijven, dus bedrijven met minder dan vijftig werknemers.’ Dat een daling of een stijging vooral te wijten is aan kleine bedrijven, is evident. Immers de klasse van ondernemingen met 1 tot 49 werknemers maakt ongeveer 90 percent van het totaal aantal ondernemingen in Vlaanderen uit.

In 1995 had 92 percent van het totaal aantal Vlaamse exporterende bedrijven een personeelssterkte van 1 tot 49 werknemers. In 2000 was dit nog steeds 90 percent. Heel belangrijk, hoewel er in de studie niet naar wordt verwezen, is dat in 1995 die 92 percent kleine ondernemingen goed was voor een aandeel van 41,24 percent van de totale export. In het jaar 2000 was die 90 percent kleine ondernemingen goed voor maar liefst 51 percent van de totale export. Dat is een fameuze stijging op 5 jaar tijd. De conclusie is dat het aantal regelmatig exporterende bedrijven is toegenomen. Bovendien is hun aandeel in de totale uitvoer met ongeveer een kwart gestegen.

Tot slot is er nog de vaststelling dat de kleine ondernemingen het grootste aandeel niet-Europese markten in hun exportpakket hebben. De impact ervan staat sinds 1995 ongeveer op hetzelfde peil. Wat de maatregelen betreft, staat het als een paal boven water dat de KMO's voor het Vlaams economisch weefsel van kapitaal belang zijn. De grote uitdaging bestaat erin om van toevallige exporteurs regelmatig exporterende bedrijven te maken en nieuwe bedrijven zo snel mogelijk exportgericht te doen denken.

Bij Export Vlaanderen werd om die reden vanaf januari 2003 het takenpakket van de exportadviseurs fors uitgebreid. Een van de acties bestaat erin de KMO's te bezoeken die nog geen of nauwelijks

contact met Export Vlaanderen hebben gehad. Er werd een sales-cel opgericht, die bedrijven telefonisch moet contacteren en hen tracht te motiveren om een exportadviseur te ontvangen. Tijdens het bezoek, dat ongeveer een uur duurt, stelt hij het pakket van Export Vlaanderen voor en bepaalt samen met het bedrijf hoe Export Vlaanderen het bedrijf een ondersteuning kan bieden bij exportinspanningen.

Als doelstelling voor 2003 werd het bezoeken van 600 nieuwe bedrijven vooropgesteld. Eind februari 2003 waren er reeds meer dan 100 bedrijven bezocht. De bestaande exportbekwaamheidsmeter wordt verder als instrument ontwikkeld en in zijn gebruik veralgemeend. Er wordt bovendien een exportstrategie voor jonge starters uitgedokterd die op onze onmiddellijke buurlanden is gericht.

Wat de Huizen van de Economie betreft, is het niet zo dat wij de functie en de betrokkenheid van de mensen die bij Export werken, trachten te ontrafelen. De filosofie is al meerdere malen onderlijnd. Volgende week wordt het eerste Huis in Gent geopend. Het is een "front-office" waarachter steeds een "back-office" werkt. De banden met de structuur blijven behouden, maar de dienstverlening aan degenen die willen ondernemen, exporteren of gebruikmaken van een financiering brengen wij op één plaats samen. Het is een dienstverlenend huis. Ondernemers moeten niet langer naar 15 verschillende plaatsen lopen. Het doet niets af aan de betrokkenheid van de mensen die in de structuur werkzaam zijn.

Als conclusie voeg ik eraan toe dat naakte cijfers kunnen bedriegen. De realiteit staat dikwijls voor het tegenovergestelde, maar we mogen natuurlijk nooit zelfgenoegzaam worden. Om goede resultaten te bereiken moet iedere dag opnieuw hard worden gewerkt, in de eerste plaats door de ondernemer zelf. Onze taak als overheid is flankerend en begeleidend van aard. Wij kunnen niet in de plaats van de ondernemer treden. Uit de Unizo-studie onthoud ik het beperkt gebruik van het resterend federaal instrumentarium dat exportondersteunend werkt. Ik denk aan de Delcredere dienst, Fin-expo en BMI. Vooral de Vlaamse bedrijven maken er veel te weinig gebruik van. Ik wil deze diensten op korte termijn in de Huizen van de Economie onderbrengen. Ik hoop dat wij de trend kunnen keren, als de aftrap voor het eerste Huis in Gent is gegeven. De bekendheid met een instrumentarium zal de Vlaamse bedrijven ertoe aanzetten gebruik te maken van diensten, die tot nu toe te weinig door hen werden benut.

De voorzitter : De heer Van Nieuwenhuysen heeft het woord.

De heer Luk Van Nieuwenhuysen : Het verheugt mij dat de minister ontmoedigende cijfers zo goed kan relativeren en er geen negatieve tendens bij KMO's aanwezig is. Wij moeten zeker niet bij de pakken blijven zitten. De provinciale exportadviseurs zouden een zeer belangrijke opdracht hebben. Alles zou onder de noemer buitenlandse gelegenheden blijven functioneren.

Uit het antwoord van de minister van een paar weken geleden kan ik dat echter niet afleiden. 'De provinciale kantoren van Export Vlaanderen gaan niet over naar de FIT. Zij worden geïntegreerd binnen de regionale kantoren van het Huis van de Economie.'

Dat betekent de facto een opsplitsing. Ik heb er geen probleem mee dat de kantoren onder één dak komen. Het zou zeker goed zijn, maar de provinciale kantoren worden uit de FIT losgeweekt. Ik hoop dat de provinciale kantoren nog altijd de voelhorens van Export Vlaanderen naar de bedrijfswereld kunnen blijven. Ik vrees dat het geen goede zaak is.

Minister Jaak Gabriels : Er worden diensten samengebracht die nu afzonderlijk werken, in feite een individueel bestaan leiden en nauwelijks door de centrale dienst vanuit Brussel worden gestuurd. De situatie verandert door de diensten onder te brengen in één dienstverlenend pakket voor de bedrijven. Wij kunnen daar alleen maar gelukkig om zijn, het is een enorme verbetering.

De band met Export Vlaanderen en de FIT blijft evenwel bestaan. Dat geldt ook voor de Dienst Investeren in Vlaanderen. Wij zullen de eenheid van structuur behouden, maar degenen die van de diensten gebruik willen maken, kunnen dat nu gemakkelijker doen. Het gaat om een optimalisatie van wat in het verleden reeds bestond. Hier kunnen wij alleen maar blij om zijn.

Nu hoor ik immers vanuit de diverse provinciehoofdplaatsen dat mensen de weg naar die diensten niet vinden, zelfs na een hele zoektocht. Morgen zullen ze die weg wel vinden. Dat geldt niet alleen voor de export, maar ook voor het VIZO en de andere functies die worden samengebracht onder één dak. Het geldt trouwens ook voor de GOM : de dienstverlenende taken ervan worden afgesplitst en ondergebracht in dit huis. De andere taken zullen worden ondergebracht in de POM's, de Provinciale Ontwikkelingsmaatschappijen.

Natuurlijk is dit een verandering, maar hierdoor zullen de dingen veel eenvoudiger en begrijpelijker worden voor degene die een specifieke nood heeft. Er zal geen sprake meer zijn van de wildgroei en de verwarring die we tot nu toe misschien teveel hebben gekend.

De voorzitter : De heer Van Nieuwenhuysen heeft het woord.

De heer Luk Van Nieuwenhuysen : Aan wie zullen de verantwoordelijken van die provinciale kantoren en de exportadviseurs uiteindelijk verantwoording moeten afleggen ? Aan de FIT, of aan de verantwoordelijke van het huis ?

Minister Jaak Gabriels : Qua dienstverlening maken ze organisatorisch deel uit van het Huis van de Vlaamse Economie, dat uiteraard wordt geleid door één hoofdverantwoordelijke. Dat is dus geen probleem. Maar net zoals de mensen van het VIZO blijven ze ook een onderdeel van de grotere structuur. Met andere woorden : de dienstverlening aan de gebruikers wordt gebundeld, maar het back-officegegeven wordt uiteraard gestuurd vanuit de organisaties waaruit men afkomstig is. Ik kan niet in de plaats van elk van die diensten alle mogelijke diensten in één provinciehoofdplaats aanwezig maken. Daarvoor ontbreekt het me aan mensen en geld.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Luk Van Nieuwenhuysen tot de heer Jaak Gabriels, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Buitenlandse Handel en Huisvesting, over de mogelijkheden om vanuit Vlaanderen in te spelen op projecten gefinancierd door internationale financiële instellingen

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Van Nieuwenhuysen tot de heer Gabriels, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Buitenlandse Handel en Huisvesting, over de mogelijkheden om vanuit Vlaanderen in te spelen op projecten gefinancierd door internationale financiële instellingen.

De heer Van Nieuwenhuysen heeft het woord.

De heer Luk Van Nieuwenhuysen : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, geachte leden, het debat dat we destijds hebben gevoerd over de op-

Van Nieuwenhuysen

richting van het Federaal Agentschap voor de Buitenlandse Handel spitste zich vooral toe op de gezamenlijke, al dan niet door de kroonprins geleide zendingen.

We hebben toen getracht ook de aandacht te vestigen op een aantal andere aspecten, zoals onder meer het feit dat het agentschap de verantwoordelijkheid zou behouden om de databank met de projecten van internationale financiële instellingen te beheren. Dat behoorde vroeger tot het actieterrein van de BDBH. Het gaat hier over een zeer belangrijke markt, waaraan tot op heden misschien al te weinig aandacht werd besteed. Het behelst onder meer projecten van ontwikkelingsbanken waarvan dit land aandeelhouder is, projecten van de VN-instellingen die opereren op de internationale projectenmarkt en projecten van de EU. Samen zou dat goed zijn voor een projectfinanciering voor een bedrag van meer dan 100 miljard euro.

Een bijdrage in de Financieel-Economische Tijd wees er vorige maand op dat dit een markt is waarop de Vlaamse bedrijven hun deel moeten veroveren. Een objectief zou het verwerven door Vlaanderen kunnen zijn van een percentage dat overeenkomt met het procentuele aandeel van België in het kapitaal van die diverse organismen. Dat zou goed zijn voor 1 tot 1,5 miljard euro. Momenteel is dat aandeel er niet. Het lijkt me dan ook noodzakelijk dat Vlaanderen dit meer naar zich toe zou trekken.

Mijnheer de minister, ik meen te hebben begrepen dat u ook in die richting denkt. Volgens de auteur van het voornoemde artikel zou u willen onderzoeken wat anderen, zoals bijvoorbeeld Frankrijk, systematisch doen. Op die manier zou Vlaanderen kunnen zoeken naar projecten waar met de instrumenten van de ontwikkelingssamenwerking een betere positie voor de Vlaamse exporteurs kan worden gecreëerd.

Ik weet niet of al uw coalitiepartners u daarin zouden volgen, maar mijn fractie zou dat wel kunnen begrijpen. Alleen is me niet duidelijk hoe u dat wilt aanpakken. Deze materie lijkt momenteel immers nog steeds federaal te blijven. Er is terzake steeds een samenwerking geweest met de Belgische werkgeversorganisatie VBO, die alle leidinggevende projectfinanciers ontving. Dat gebeurde in nauwe samenwerking met de BDBH en de federale directie voor de Buitenlandse Handel. Ik heb de indruk dat dit tot op heden nog steeds zo is. Het is me niet duidelijk of het uw bedoeling is om die situatie on-

gewijzigd te laten. Of plant u initiatieven, of wilt u initiatieven stimuleren, die meer specifiek het Vlaamse bedrijfsleven ten goede kunnen komen ?

Betekent het verdwijnen van de BDBH dat de Vlaamse overheid zich actiever zal bewegen op het terrein van de projecten die door internationale financiële instellingen worden gefinancierd ? Is het de bedoeling om de partners uit de privé-sector daarbij te betrekken ? Dan denk ik onder meer aan het VEV. Klopt het dat u wilt nagaan in welke mate een synergie tussen ontwikkelingshulp en buitenlandse handel tot stand kan worden gebracht ? Past dit in een breder perspectief, namelijk het meer greep trachten te krijgen op deze belangrijke markt van de internationale projecten ?

De voorzitter : Minister Gabriels heeft het woord.

Minister Jaak Gabriels : Mijnheer de voorzitter, het is evident dat het verdwijnen van de BDBH een actiever optreden van de Vlaamse overheid zal betekenen. De databanken met projecten van internationale financiële instellingen blijven op zich voorlopig nog bij het federale agentschap, dus in de ex-BDBH. Er is echter een rechtstreekse verbinding tussen deze databank en die van de FIT. In de toekomst zal de voeding en de opvolging op basis van deze gegevens van de BDBH verder gebeuren binnen de FIT. De databanken vormen slechts het topje van de ijsberg. Om beter op de door internationale financiële instellingen aangeboden mogelijkheden te kunnen inspelen, moeten we mensen met de opvolging kunnen belasten.

In dit verband heb ik de FIT een bijkomende opdracht gegeven. De FIT zal op een systematische en optimale manier gebruik moeten maken van de financiële mogelijkheden die door internationale, multilaterale instellingen en door Belgische instellingen, zoals Finexpo, de Nationale Delcredere-dienst en de BMI, worden aangeboden. Dit geldt trouwens ook voor de participatiemaatschappijen. Enkel indien we erin slagen om dit aanbod voldoende in kaart te brengen, zullen de Vlaamse ondernemingen in de beste omstandigheden op de wereldmarkt kunnen concurreren met de andere spelers. Vlaanderen mag immers geen enkele kans onbenut laten om deze financiële hefboven maximaal te benutten ten voordele van de Vlaamse bedrijven.

Het nieuwe organigram van de FIT zal begin april 2003 in werking treden. In dit organigram zijn twee unieke en specifieke functies opgenomen. Een medewerker zal de financiële hulp op Vlaams, op federaal en op Europees niveau opvolgen. Een ande-

Gabriels

re medewerker zal de door instellingen buiten de EU aangeboden mogelijkheden opvolgen. Wat de opvolging van concrete dossiers betreft, willen deze mensen een beroep kunnen doen op het buitenslands netwerk. Dat is de kern van de zaak.

De heer Van Nieuwenhuysen heeft daarnet ook naar de betrokkenheid van privé-partners gevraagd. Het aanbestedingsdossier dat we momenteel opstellen, moet ons de gelegenheid bieden om te onderzoeken of we op Vlaams niveau nog bijkomende financiële instrumenten ter bevordering van de export en van het internationaal ondernemerschap moeten en kunnen creëren. Dergelijke instrumenten moeten evenwel steeds complementair zijn met de federale en de Europese instrumenten. Privé-partners en semi-overheidsbedrijven zullen in aanmerking komen om deze instrumenten als deskundige partners mee te managen. Tijdens de discussie over het Huis van de Vlaamse Economie heb ik reeds verklaard dat ik een gedeelte van het aanbod in front-office in de toekomst door ondernemersorganisaties wil laten verzorgen. Deze organisaties zijn uiteraard privé-partners.

De mogelijke synergie tussen de ontwikkelingshulp en de buitenlandse handel is nu nog niet aan de orde. Uit de uitwerking van de basisovereenkomst zal blijken of het in 2004 mogelijk zal zijn om een groot gedeelte van de ontwikkelings samenwerking over te hevelen.

De voorzitter : De heer Van Nieuwenhuysen heeft het woord.

De heer Luk Van Nieuwenhuysen : De vaagheid blijft enigszins bestaan. Blijkbaar blijft de databank met de internationale projecten voorlopig in handen van het agentschap. Ik vraag me echter af wat we onder 'voorlopig' moeten verstaan.

Ik stel me tevens vragen bij de werkwijze die tot op heden is gehanteerd. Het VBO en de BDBH hebben de rechtstreekse contacten met de projectfinanciers onderhouden. Het is me niet duidelijk of de minister hier verandering in wenst te brengen. Ik vrees namelijk dat complementaire acties van de minister de verwarring enkel zullen vergroten.

Minister Jaak Gabriels : Mijnheer Van Nieuwenhuysen, ik zal u trachten gerust te stellen. Op termijn moet het agentschap een perfect confederaal model vormen. Het federale niveau heeft een bevoegdheid opgegeven. De gewesten hebben door concordantie de nodige afspraken gemaakt. Zo heb

ik met het Waals Gewest al akkoorden afgesloten over de representatie van de betrokken ministers en over de invulling van het agentschap.

Hoewel dit verre van evident is, zou ik alle privé- en overheidspartners willen oproepen om tijdens de overgangsfase een gezamenlijk Vlaams standpunt in te nemen. Indien we ons laten verleiden om dit niet te doen, zullen we voor een muur komen te staan. We zullen onze macht aanwenden. We moeten het vroegere, unitaire orgaan niet langer gebruiken.

De heer Luk Van Nieuwenhuysen : Mijnheer de minister, uw woorden stellen me eigenlijk niet gerust.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van mevrouw Isabel Vertriest tot de heer Jaak Gabriels, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Buitenlandse Handel en Huisvesting, over Slowakije en Roma-zigeuners

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van mevrouw Vertriest tot de heer Gabriels, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Buitenlandse Handel en Huisvesting, over Slowakije en Roma-zigeuners.

Mevrouw Vertriest heeft het woord.

Mevrouw Isabel Vertriest : Mijnheer de voorzitter, ik zou hier nogmaals de problematiek van de Slowaakse Roma-zigeuners onder de aandacht willen brengen. Een drietal jaren geleden zijn heel wat in Gent verblijvende Roma-zigeuners uitgewezen. Ik heb de minister-president toen een actuele vraag over die gebeurtenissen gesteld.

De minister-president heeft toen verklaard dat we de nodige waardering moesten opbrengen voor de inspanningen van de Slowaakse premier inzake de rechten van de minderheden in zijn land. Hij heeft hieraan toegevoegd dat we deze problematiek niet enkel vanuit de invalshoek van het federaal asielbeleid mochten bekijken en dat Vlaanderen inspanningen moest leveren om een aantal projecten ter plaatse te ondersteunen. Hij had de Slowaakse premier blijkbaar al gezegd dat Vlaanderen bereid was om alle mogelijke ondersteuningsinstrumenten te onderzoeken. Een dergelijke ondersteuning kon uiteraard enkel worden gerealiseerd indien Vlaam-

Vertriest

se NGO's of VZW's met nuttige ervaringen bereid werden gevonden om dergelijke projecten te steunen. Bij monde van de minister-president heeft de Vlaamse regering zich toen ook geëngageerd om de ingediende projecten met de nodige welwillendheid te onderzoeken.

Nu blijkt 3,5 jaar later een aantal families gewoon heen en weer te reizen. Dit betekent dat ze de ene helft van het jaar dakloos zijn in Gent en de andere helft van het jaar dakloos zijn in Slowakije. Het constante reizen tussen Vlaanderen en Slowakije heeft bovendien dramatische gevolgen op menselijk vlak.

De opvang van Roma-zigeuners in Slowakije blijkt de ontbrekende schakel te vormen. De Slowaakse regering maakt de laatste jaren meer werk van de rechten van de minderheden. Hier gaat het evenwel om een groep mensen die heel wat tijd in België hebben doorgebracht en die in Slowakije als het ware tussen twee stoelen vallen. Zij kunnen op weinig plaatsen terecht. Hoewel de zigeuners in Slowakije steeds meer rechten en meer steun ontvangen, worden de teruggestuurde zigeuners nog steeds met heel wat problemen geconfronteerd. De Slowaakse regering slaagt er blijkbaar niet in om in voldoende huisvesting of in voldoende arbeidstrajectbegeleiding te voorzien. In de meeste gevallen gaat het om laaggeschoolden. Niet alle kinderen uit Slowaakse zigeunerfamilies spreken Slowaaks. Wat de opvang van deze families betreft, zitten we nog steeds met een hiaat.

Mijnheer de minister, in uw antwoord op een schriftelijke vraag van 9 juli 2002 hebt u verklaard dat Vlaanderen nog steeds niet in de opvang van teruggestuurde zigeuners voorzag. U hebt toen wel gewag gemaakt van een project in voorbereiding. De Vlaamse regering was toen volop bezig met de uitwerking van een samenwerkingsakkoord met Slowakije. Dit akkoord is in mei 2002 in Bratislava ondertekend.

Mijnheer de minister, welke programma's voor de verbetering van de situatie van de Roma-zigeuners worden door de Vlaamse regering ondersteund? De opvang van teruggekeerde Roma-zigeuners stelt blijkbaar een aantal specifieke problemen. Zal de Vlaamse regering zelf initiatieven ondersteunen of zal dit enkel op een bilateraal niveau gebeuren? In het kader van de samenwerkingsovereenkomst met Slowakije zijn een aantal samenwerkingsprojecten inzake arbeid, huisvesting, welzijnszorg en onderwijs opgestart en ondersteund. Is het moge-

lijk om in dit verband ook projecten ten voordele van de Roma-zigeuners te ondersteunen?

De voorzitter : Minister Gabriëls heeft het woord.

Minister Jaak Gabriëls : Mijnheer de voorzitter, ik denk dat het eigenlijk normaal is dat zigeunerfamilies regelmatig heen en weer reizen. Ik heb in mijn eigen gemeente kunnen vaststellen hoe moeilijk het is om mensen die het gewoon zijn om in zwerfwagens te wonen in een vaste woonst onder te brengen. Bepaalde mensen hebben het zwerven in de genen. Het is bijzonder moeilijk om voor die mensen gestructureerde maatregelen te treffen.

Er worden in Slowakije momenteel nog geen Vlaamse projecten of programma's uitgevoerd die specifiek op de situatie van de Roma-zigeuners zijn gericht. Mevrouw Vertriest, in mijn antwoord op uw schriftelijke vraag over dit onderwerp heb ik verwezen naar mijn oproep om projecten in te dienen. Deze oproep is in september 2002 gelanceerd en op 13 december 2002 afgesloten.

Onder de voor Slowakije ingediende projecten bevinden zich vijf projecten die zich, al dan niet uitsluitend, op Roma-zigeuners richten. Net als de negentien andere projectaanvragen, zullen ze door het Vlaams en het Slowaaks adviescomité worden geëvalueerd. Begin mei 2003 zal ik een voorstel tot financiering van een aantal projecten naar voren brengen.

De Vlaamse overheid voorziet momenteel niet in projecten die specifiek gericht zijn op de problemen die voortvloeien uit de opvang van teruggestuurde Roma-zigeuners. Dergelijke projecten kunnen enkel na bilateraal overleg met een partner in Slowakije tot stand komen. De Vlaamse overheid zal voor dergelijke projecten dezelfde kwaliteitsvoorwaarden en -vereisten hanteren als voor alle andere ingediende projecten.

De goedkeuringsprocedure van het samenwerkingsakkoord met Slowakije loopt nog steeds. Het ontwerp van decreet is door de Vlaamse regering op 14 februari 2003 goedgekeurd en zal binnenkort aan het Vlaams Parlement worden voorgelegd. Dit betekent uiteraard dat het akkoord momenteel nog niet van kracht is en dat er nog geen werkprogramma is ter uitvoering van het akkoord. Ook voor de uitvoering van de artikelen 3, 7, 8 en 9 moeten we op de definitieve goedkeuring van het akkoord wachten. Zodra het Vlaams Parlement dit akkoord heeft goedgekeurd, zal de administratie in staat zijn om eventuele initiatieven ten voordele

Gabriels

van de Roma-zigeuners in het werkprogramma op te nemen.

De voorzitter : Mevrouw Vertriest heeft het woord.

Mevrouw Isabel Vertriest : Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord. Indien het voor zigeuners normaal is om heen en weer te reizen, vraag ik me af waarom we ze eigenlijk wegsturen. Waarom kunnen we die mensen eigenlijk niet heen en weer laten reizen ?

Hoewel we op de definitieve goedkeuring van het samenwerkingsakkoord moeten wachten om de nodige projecten op te starten, zou ik er nog even op willen wijzen dat de situatie van de Roma-zigeuners slechts een voorbeeld van een veel groter probleem is. In alle Oost-Europese landen doen zich soortgelijke situaties voor. We moeten initiatieven nemen voor de problemen al te groot worden. Wat de Slowaakse zigeuners betreft, hebben we nog een kans om de problemen effectief aan te pakken.

Bij het uittekenen van haar buitenlands beleid moet de Vlaamse regering rekening houden met de ontwortelde volkeren die nergens worden aanvaard en die nergens thuis zijn. Ik ben ervan overtuigd dat we in dit verband nog heel wat initiatieven zouden kunnen nemen.

Minister Jaak Gabriels : Het spreekt vanzelf dat de toetreding van Slowakije tot de EU op 1 mei 2004 een belangrijke impact op de situatie in alle Europese lidstaten zal hebben. Vlaanderen heeft er alle belang bij om elke vorm van ondersteuning een duidelijk kader te bieden. We mogen immers niet in het wilde weg initiatieven nemen die nadien inefficiënt blijken te zijn. Ik wacht op de definitieve goedkeuring van het samenwerkingsakkoord. In functie van dat akkoord zal ik een aantal uitvoeringsprogramma's voorstellen.

De voorzitter : Dit moet inderdaad onze zorg zijn, en die van de betrokken landen. Uit analyses en rapporten blijkt dat er alleen maar iets substantieels kan worden gedaan, als het gebeurt volgens afspraken. Dat kan ruimer zijn dan een bilateraal akkoord. De formele toetreding vanaf 1 mei 2004 zal een aantal mechanismen op gang brengen. We hebben de plicht daar een bijdrage aan te leveren.

Het incident is gesloten.

– *De vergadering wordt geschorst om 15.17 uur.*

– *De vergadering wordt hervat om 15.55 uur.*

Vraag om uitleg van de heer Luk Van Nieuwenhuysen tot de heer Jaak Gabriels, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Buitenlandse Handel en Huisvesting, over de problematiek van de gezamenlijke zendingen onder het voorzitterschap van de erevoorzitter van het Agentschap voor de Buitenlandse Handel

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Van Nieuwenhuysen tot de heer Gabriels, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Buitenlandse Handel en Huisvesting, over de problematiek van de gezamenlijke zendingen onder het voorzitterschap van de erevoorzitter van het Agentschap voor de Buitenlandse Handel.

De heer Van Nieuwenhuysen heeft het woord.

De heer Luk Van Nieuwenhuysen : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, op 11 december van vorig jaar heeft het Vlaams Parlement een samenwerkingsakkoord goedgekeurd tussen de federale overheid en de gewesten over de oprichting van het intussen fameuze Agentschap voor de Buitenlandse Handel. Een eerste bespreking in de plenaire zitting werd niet gevolgd door een stemming, omdat u duidelijk verveeld zat met de kritiek op de onduidelijkheid of er al dan niet een consensus nodig is om zendingen te organiseren.

Voor onze fractie was dat geen essentieel argument om het akkoord te verwerpen, maar wel een bijkomend. Het uitstel van de stemming was niet ingegeven door onze overweging dat Vlaanderen andermaal met geld over de brug moest komen om het agentschap in leven te houden, of door onze bedenkingen bij de samenstelling van de raad van bestuur, het begeleidingscomité, het personeel, enzovoort. Het ging veeleer om de vraag of zendingen, al dan niet geleid door de prins, in consensus moeten worden georganiseerd.

De Vlaamse regering zette dat punt op de agenda van het Overlegcomité tussen de federale regering en de gemeenschaps- en gewestregeringen van 29 november 2002. De tekst van bijlage 1 bij het akkoord zou als volgt worden gecorrigeerd, ik citeer : 'De raad van bestuur van het agentschap beslist bij

Van Nieuwenhuysen

consensus over de gezamenlijke zendingen die onder voorzitterschap van de erevoorzitter worden georganiseerd.' Althans, dat is wat u het parlement voorhield. U liet zelfs een kopie van de tekst op de banken ronddelen. Voor de meerderheid volstond dat om het samenwerkingsakkoord op 11 december van vorig jaar goed te keuren.

Nu blijkt dat het stuk dat u hebt laten ronddelen, eigenlijk een waardeloos vodge papier is, want de notulen van de bewuste vergadering van het Overlegcomité werden niet goedgekeurd. Er is dan ook geen afspraak over de organisatie van de zendingen. Op dit ogenblik kunnen Brussel en Wallonië dus rustig samen hun ding doen op kosten van het federaal agentschap, en dus van de Vlaamse belastingbetaler.

Ik vraag me af of dat allemaal zomaar kan. Laat u dit op zijn beloop? Welke gevolgen heeft het voor de oprichting van het Agentschap voor de Buitenlandse Handel? Gaat die door? Is de Vlaamse regering bereid zolang de zaak niet is uitgeklaard en de notulen van dat Overlegcomité niet zijn goedgekeurd, toch de toelage te betalen voor het agentschap? Hoe moet het verder? Wordt er over de bewuste clausule opnieuw onderhandeld?

Wie organiseert op dit ogenblik de zendingen waaraan de erevoorzitter van het agentschap deelneemt? Berusten alle zendingen die tot nu toe werden gepland, op een consensus? Zijn er al voorstellen geweest van initiatieven waartegen de Vlaamse regering zich heeft verzet? Welke beslissingen werden er in dat geval genomen? Kan de Vlaamse regering het samenwerkingsakkoord opzeggen? Is ze bereid dat te doen als blijkt dat de gewijzigde clausule in de bijlage niet wordt geacteerd in het verslag van de vergadering?

De voorzitter : Minister Gabriels heeft het woord.

Minister Jaak Gabriels : Mijnheer de voorzitter, collega's, ik drink niet graag opgewarmde koffie. Dit is al zo vaak aan bod gekomen dat ik vandaag opnieuw hetzelfde antwoord moet geven. Ik vrees dat dat ook de vraagsteller niet zal tevreden stellen.

De notulen van het Overlegcomité worden meestal pas later goedgekeurd. Er bestaat trouwens geen

twijfel over dit punt. Het gaat om andere punten die toen op de agenda stonden, en die niets te maken hebben met het agentschap. U hoeft dus niet te concluderen dat er geen eensgezindheid zou zijn over dat punt. Ik heb destijds de notificatie van de secretaris van het Overlegcomité in het parlement laten uitdelen. Dat was terecht, en dat is ook de notificatie die overeind zal blijven.

De raad van bestuur van het agentschap beslist dus bij consensus over de gezamenlijke zendingen georganiseerd onder voorzitterschap van de erevoorzitter. Dat houdt geen enkele vertraging in van de overheveling van de BDBH of de oprichting van het agentschap. Op dit ogenblik gebeurt de organisatie van de zendingen waaraan de erevoorzitter van het agentschap deelneemt, in samenwerking met de gewesten. De huidige zendingen zijn allemaal gepland op basis van een consensus in de raad van bestuur.

Het opzeggen van het samenwerkingsakkoord is een politieke beslissing die moet worden voorafgegaan door een overleg in de Vlaamse regering. Op dit ogenblik is daar geen enkele reden toe, want er is ook niets waarmee we het niet eens kunnen zijn.

De voorzitter : De heer Van Nieuwenhuysen heeft het woord.

De heer Luk Van Nieuwenhuysen : Mijnheer de minister, ik kan me vergissen, maar de notulen van 29 november zijn nog niet goedgekeurd. Normaal gebeurt dat op de volgende bijeenkomst van het Overlegcomité, maar intussen zijn er al een tweetal geweest. Dat komt toch heel eigenaardig over? Geldt de consensusregel wel zolang die notulen niet zijn goedgekeurd?

Minister Jaak Gabriels : Vermits er geen betwisting bestaat, is er geen enkele reden om te denken dat de consensusregel niet zou worden toegepast. Het gaat om andere punten die op die dag op de agenda van het Overlegcomité stonden. Hierover is alvast niet de minste betwisting. Trouwens, het is meestal zo dat de notulen van het Overlegcomité pas later worden goedgekeurd.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Eloi Glorieux tot de heer Jaak Gabriels, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Buitenlandse Handel en Huisvesting, over het rapport van de Wereldbank inzake Palestina

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Glorieux tot de heer Gabriels, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Buitenlandse Handel en Huisvesting, over het rapport van de Wereldbank inzake Palestina.

De heer Glorieux heeft het woord.

De heer Eloi Glorieux : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, op 5 maart heeft de Wereldbank een studie gepubliceerd onder de titel *Poverty in the Palestinian Territories*. Daarin staan een aantal opmerkelijke vaststellingen en aanbevelingen van deze internationale instelling, die overigens wars van alle politieke beïnvloeding het rapport heeft opgesteld.

Het aantal armen in de door Israël bezette Palestijnse gebieden zou op 27 maanden tijd enorm gestegen zijn, namelijk van 637.000 naar ruim 2 miljoen. Niet minder dan 60 percent van de bevolking moet rondkomen met een bedrag dat lager ligt dan de internationaal bepaalde armoedegrens. Een half miljoen Palestijnen is volledig afhankelijk van voedselhulp. De situatie wordt nog dramatischer doordat de Israëlische regering op willekeurige wijze belastinggelden achterhoudt die ze aan de Palestijnse autoriteit zou moeten storten, aldus de Wereldbank.

Uiteraard is zo'n georganiseerde armoede alleen maar koren op de molen van organisaties die hun heil zoeken in gewelddadige, en dus onaanvaardbare terreuracties tegen de Joodse burgerbevolking. Wie armoede zaait, oogst geweld ; wie repressie hanteert, oogst terreur. Ook hier merken we jammer genoeg dagelijks wat daar gebeurt.

Volgens de Wereldbank zijn er drie redenen waarom ondanks alles Palestina economisch nog niet totaal in elkaar is gestort. In de eerste plaats is er een enorm grote cohesie en solidariteit onder de bevolking zelf. De mensen lenen aan elkaar en delen met elkaar. Op die manier proberen ze de blokkades en vernietigingen van de oogst door het bezettingsleger te overleven. Ten tweede krijgt de Palestijnse overheid zowaar een pluim van de Wereldbank omdat ze ondanks alles toch nog de basisdiensten blijft leveren. Een derde reden waarom de Palestijnse economie nog niet is ingestort, is dat de Palestijnse autoriteiten zelf een derde van de werk-

gelegenheid realiseren. De helft van de Palestijnen is werkloos, maar de autoriteiten zorgen dus zelf voor een derde van de jobs, en voor de helft van de lonen op de Westelijke Jordaanoever en in Gaza.

De Wereldbank roept de Palestijnse Autoriteit op verder werk te maken van administratieve hervormingen en economische herstelplannen op te maken. De donorlanden worden opgeroepen van hun kant verder steun te blijven geven. Ook de UNRWA, de VN-organisatie die waakt over alle Palestijnse vluchtelingen, waarschuwt ervoor dat de noodzakelijke voedselhulp aan Palestina op dit ogenblik in gevaar komt. Van de ruim 93 miljoen dollar die daar dit jaar voor nodig is, is er momenteel niet eens 10.000 dollar in kas.

Een van de oorzaken waarom de traditionele donoren minder gul zijn, is de huidige oorlogsdreiging in Irak.

Een tweetal weken geleden maakte premier Verhofstadt in De Zevende Dag een analyse van de situatie in de Golfregio. Hij zei dat de uitsluiting van de Palestijnen door Israël, die niet alleen wordt gedoogd maar ook in de hand gewerkt door de Verenigde Staten, een van de hoofdoorzaken is van de huidige spanningen in de wereld.

Mijnheer de minister, bent u op de hoogte van dit nieuwe rapport van de Wereldbank ? Welke initiatieven kan de Vlaamse regering nemen om in te gaan op de aanbevelingen uit het rapport ? Hoe zal bijvoorbeeld verder steun worden verleend aan de administratieve hervormingen en het economisch herstelplan van de Palestijnse autoriteiten ? Zal Vlaanderen zijn hulp aan Palestina opnieuw opvoeren, zoals de Wereldbank en de VN vragen ?

De noodhulp wordt steeds dringender. Welke initiatieven kunnen we hier nemen om de noodhulp aan Palestina te garanderen ? Zal de Vlaamse regering er bij de Israëlische autoriteiten op aandringen de belastinggelden die aan Palestina toekomen, daadwerkelijk ter beschikking te stellen in plaats van ze achter te houden ?

Dit rapport is eens te meer een aanwijzing dat het associatieverdrag van de EU met Israël opnieuw moet worden bekeken, vooral dan de mensenrechtenclausule die erin vervat is, en die duidelijk wordt geschonden blijkens het rapport van de Wereldbank, wat dit betreft een onverdachte bron.

Mijn vraag is absoluut niet bedoeld als enige vorm van steun aan extremistische organisaties als Hamas of hun methodes. Noch houdt ze enig oor-

Glorieux

deel in over de politiek van de rechtse Israëlische regering. Wel is het een vraag om noodhulp aan de bevolking in de bezette gebieden, en dus ook voor steun voor een structurele verbetering van hun situatie. Mijn vraag heeft dus geen politieke achtergrond, maar een humane. Het doen respecteren van de mensenrechtenclausule in het associatieverdrag met Israël is volgens mij een kwestie van gerechtigheid.

De voorzitter : De heer Sarens heeft het woord.

De heer Freddy Sarens : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, dit is inderdaad het zoveelste verslag, en ditmaal van een internationale organisatie met naam, die we moeilijk van partijdigheid kunnen verdenken, integendeel. Hieruit blijkt eens te meer dat als een volk geen kans op economische ontwikkeling krijgt, noch de mogelijkheid om daarvoor de noodzakelijke infrastructuur op te bouwen of deftige huisvesting op te zetten, noch de kans om sociale en politieke structuren op te bouwen, maar met frustraties wordt opgezadeld die bovendien bestendig worden, men de facto geen enkel perspectief aanbiedt, zeker niet aan jonge mensen. Het tegendeel is waar. Er wordt een voedingsbodemp voor martelaarschap gecreëerd. Dat betekent concreet in dit geval zelfmoordaanslagen. Ik sluit mij om die reden aan bij de vraag van de heer Glorieux.

Het gaat hier niet om een ideologisch verhaal, maar om een puur sociologisch proces dat zich onder onze ogen voltrekt. Het is een internationaal gegeven. Als men aan zo'n vernederingen wordt onderworpen, oogst men dat resultaat. Het is een louter sociologische logica. Als men dat niet inziet, voert men geen serieus beleid. Ik sluit mij aan bij de duidelijke vragen van de heer Glorieux en dring aan op meer noodhulp zodat er aan de Palestijnse bevolking weer een toekomst wordt geboden.

De heer Stefaan Platteau : Ik ben getroffen door het laatste gedeelte van de vraag van de heer Glorieux. Hij stelt dat het hier niet om een politiek geïnspireerde vraag gaat en het geen politiek rapport betreft, maar een louter humanitaire zaak. Ik benadruk echter dat wij in geen enkele omstandigheid zelfmoordaanslagen kunnen goedkeuren. Wij moeten iedere daad van terrorisme blijven afkeuren. Ik ben het er wel mee eens dat er een noodkreet wordt geslaakt, die objectief moet blijven en tegenover de verschillende partijen in het conflict, neutraal moet worden geformuleerd. Terrorismen, zelfmoordaanslagen en andere daden die neerko-

men op pure waanzin, moeten altijd worden veroordeeld.

De heer André Moreau : Ik onderschrijf volledig wat hier is gezegd. De toestand, zoals die in Palestina al jaren aan de gang is, laat geen economische of maatschappelijke ontwikkeling toe. Er moet verandering in komen. Op dit ogenblik is dat erg moeilijk. De overheid onderhoudt evenwel een relatie met Palestina.

Niemand kan ontkennen dat armoede een onrecht is. Armoede bestaat spijtig genoeg nog op vele plekken en als wij ertoe kunnen bijdragen dat armoede wordt weggewerkt, is dat onze humane plicht. Ik dring erop aan dat wij, ondanks de oorlogstoestand, zoveel mogelijk hulp bieden.

De voorzitter : Minister Gabriels heeft het woord.

Minister Jaak Gabriels : Mijnheer de voorzitter, ik zal de vragen concreet beantwoorden, al is de situatie in dat deel van de wereld erg complex. Wij moeten ervoor opletten niet alleen naar de ellende en de armoede te kijken. Het is een land dat in oorlog verkeert en waar de interne conflicten ook tot een burgeroorlog hebben geleid. Wij mogen natuurlijk geen legitimatie bieden voor acties die daaruit voortspruiten. Dat is een belangrijk statement dat ik hier wil benadrukken.

Ik heb inderdaad kennis genomen van de samenvatting van het rapport 'Two years of Intifada, Closures and Palestinian Economic Crisis' dat op 5 maart 2003 door de Wereldbank werd vrijgegeven. Het feitelijke rapport is nog niet beschikbaar. De publicatie ervan is normaliter voorzien voor deze maand, na de herziening van het rapport door de Palestijnse Autoriteit, de Israëlische regering en de donorgemeenschap.

De Vlaamse regering heeft in de zitting van 7 december 2001 haar goedkeuring gehecht aan een document dat het regeringsstandpunt inzake de bilaterale samenwerking met Israël en de Palestijnse Autoriteit als volgt weergeeft. 'Zolang het conflict voortduurt en er geen feitelijke onderhandelingen plaatsvinden of onderhandelingsresultaten worden geïmplementeerd, besliste de Vlaamse regering het volgende. Er worden geen nieuwe projecten van directe bilaterale samenwerking met Israël, noch met de Palestijnse Autoriteit, totstandgebracht. Er is geen formalisering van de bilaterale relaties met de Palestijnse Autoriteit te overwegen middels de sluiting van een samenwerkingsakkoord. De samenwerking met Palestina wordt georiënteerd op het verstrekken van noodhulp aan de getroffen bevol-

Gabriels

king in de Palestijnse gebieden, en eventuele economische ondersteuningsmaatregelen. Het cultureel samenwerkingsprogramma ter uitvoering van het Belgisch-Israëliësch cultureel akkoord wordt niet vernieuwd.

De Vlaamse regering besliste eveneens dat, na een periode van aanhoudende relatieve rust in de regio, als gevolg van een hervatte vredesdialoog of van de resultaten daarvan, er zal worden geïnvesteerd in de wederopbouw van de Palestijnse samenleving en de capaciteitsopbouw van de Palestijnse overheid ; de formalisering van de bilaterale samenwerking met de Palestijnse gebieden middels de sluiting van een samenwerkingsakkoord gestalte zal krijgen ; de uitvoering van het Belgisch-Israëliësch cultureel akkoord kan worden hervat.'

Gelet op de verdere escalatie van het geweld in de regio, is het niet aangewezen om de Vlaamse regering te vragen haar standpunt te wijzigen. Rekening houdend met het standpunt van de Vlaamse regering, bestaat de enige mogelijkheid tot samenwerking met de Palestijnse Autoriteit in het toekennen van indirecte noodhulp, vooral via NGO's.

In 2001 werd een subsidie van 237.977 euro voor medische hulp in de Gazastrook en op de Westelijke Jordaanoever toegekend. Door het plotse oplopen van het geweld in maart 2002 kon het project niet volledig worden uitgevoerd. Inmiddels werden voor 2002 twee projecten goedgekeurd. Het eerste project, ter waarde van 124.150 euro, voorziet in het herstellen van waterreservoirs van hospitalen en scholen op de Westelijke Jordaanoever.

Op 16 december 2002 keurde de Vlaamse regering een project goed voor een waarde van 380.000 euro als ondersteuning voor de aankoop van medisch materiaal voor het Ramallah Emergency and Trauma Center, Shiekli Zayed, voor medische hulp aan basisklinieken in Cisjordanië en voor de rehabilitatie van schoolgaande kinderen in Cisjordanië.

Alle nieuwe aanvragen voor noodhulp aan de Palestijnse gebieden zullen nader worden onderzocht. De haalbaarheid is hierbij van groot belang. Door de beperkte of ontbrekende bewegingsvrijheid in de Palestijnse gebieden is het immers niet altijd mogelijk de hulp ook bij de slachtoffers te brengen of de slachtoffers bij de hulpposten.

De Vlaamse regering heeft tot nog toe geen actie ondernomen om er bij de Israëliëse autoriteiten

op aan te dringen de belastinggelden die aan Palestina toekomen, ook daadwerkelijk ter beschikking te stellen. Wij willen dat in een breder kader bekijken. Met betrekking tot het conflict is het standpunt van de Vlaamse regering dat zij zich inschakelt in de multilaterale benadering van het Israëliësch-Palestijns conflict. De standpunten van de Europese Unie en de Verenigde Naties worden door haar onderschreven. De Vlaamse regering bepleit een actievere rol van de Europese Unie in het conflict. Het niet vernieuwen van het samenwerkingsprogramma ter uitvoering van het Belgisch-Israëliësch cultureel akkoord, in afwachting van vredesgesprekken, is op zich ook een sterk signaal aan Israël.

Om tot efficiënte hulpverlening te kunnen komen, is vrede noodzakelijk. Om in afwachting daarvan iets zinvol te kunnen doen, zullen wij het noodhulpprogramma voortzetten. Ik pleit ervoor om dat in een gezamenlijk Europees kader te doen omdat het voor de betrokkenen veel efficiënter is.

De heer Eloi Glorieux : Ik dank de minister voor zijn antwoord. Sinds 7 december 2001 is er geen lange rustperiode meer geweest in dat deel van de wereld. Ik vermoed dat ook de beperkingen aan de samenwerking die de Vlaamse regering toen had ingesteld, niet worden opgeheven.

De samenwerking met Palestina zou op specifieke noodhulp worden georiënteerd. Van de 93,7 miljoen dollar die er volgens de Verenigde Naties dit jaar nodig waren, is op dit ogenblik nog maar 10.000 dollar beschikbaar.

Zelfs als de regering aan de ingenomen standpunten vasthoudt, mag de noodhulp zeker niet achterwege blijven, maar moet zelfs worden opgetrokken. Daarnaast is het mijn persoonlijke mening dat als een volk totaal wordt gedestabiliseerd, er duidelijk oorlogsstrategie in het spel is. Het gaat hier niet om steun verlenen aan paramilitaire organisaties, maar om onmiddellijke steun aan een bevolking. Hoe langer men een volk medische zorg, voedsel en andere basismiddelen ontzegt, hoe meer diezelfde bevolking zich achter extremistische groeperingen gaat scharen.

Om die spiraal te doorbreken, is het belangrijk de bevolking, en niet de paramilitaire organisaties, hulp te bieden en uit haar isolement te halen. Vanuit mijn visie als andersglobalist ben ik een fervent aanhanger van wat de Verenigde Naties voorstaan. Ik hoop dat België er bij de Verenigde Naties op aandringt dat de talrijke resoluties die reeds over Palestina zijn goedgekeurd, ook worden uitge-

Glorieux

voerd. De verwezenlijking ervan is zeker een voorwaarde om tot een duurzame vrede in het gebied te komen. Vrede op korte termijn is misschien een illusie, maar toch moeten wij hieraan blijven verderwerken.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

– *Het incident wordt gesloten om 16.22 uur.*
